

Kees en Johanna Baars geven al ruim 30 jaar lucht aan Prespa

INTERVIEW

BEDUM – Wat als de ouders van Johanna Baars niet gegrepen waren door een boek van A. den Doolaard over Macedonië? En wat als de Balkan-oorlog niet was uitgebroken? Grote kans dat Kees en Johanna Baars zich dan nooit over een ziekenhuis in de Macedonische regio Prespa hadden ontfermd. Maar de geschiedenis liep zoals die liep en ondertussen houden de Bedumers al 31 jaar lang 'hun' ziekenhuis draaiende dankzij hun hulptransporten.

door Hielko Merkus

Aan de keukentafel van hun huis aan de Ommelanderdrift in Bedum vertellen Kees en Johanna Baars vol passie over Macedonië. Verschillende aspecten van het verhaal hebben ze al veel vaker verteld, maar het is de twee niet aan te zien: het enthousiasme spat er van af. Johanna biecht op dat ze zich onderhand meer thuis voelt in Macedonië dan in Nederland. „We hebben ons hart aan het land verpand”, zegt ze. Kees trekt ondertussen een in het Cyrillisch schrift vertaald boek van A. den Doolaard uit de kast. Dat is niet zomaar. Zijn boeken, en dan vooral de manier waarop hij de natuur in Macedonië beschreef, waren voor de ouders van Johanna de aanleiding om op vakantie naar het Prespameer in Macedonië te gaan. „We wilden dat paradijsje wel eens zien. En er was geen woord van gelogen: het is een schitterend gebied. Ik kom er ondertussen al sinds de jaren zestig”, vertelt de Bedumse. Kees Baars zou later via zijn vrouw ook verliefd worden op Macedonië. „We werden getroffen door de enorme warmte en gastvrijheid van de inwoners”, zegt Kees. Hij ging in 1972 voor het eerst mee. „Dat is dus precies vijftig jaar geleden. Om dat te vieren, hebben we afgelopen zomer een grote rondreis door het land gemaakt. Normaal gesproken verblijven we immers in de regio Prespa, waar ons ziekenhuis staat. Ook

■ Kees en Johanna Baars dragen de medicijnen officieel over aan hun ziekenhuis in Macedonië.

komen we veel in Skopje. Nu hebben we een heel ander deel van het land kunnen ontdekken, het was schitterend.” De Noord-Groningers trokken half oktober opnieuw naar Macedonië. Ditmaal ging het om het jaarlijkse hulptransport. Dat vond nu voor de 31e keer plaats. De basis voor de allereerste keer werd eigenlijk in de jaren zestig gelegd. „Ik ontmoette toen Arse Gosarevski, een op dat moment jonge arts. Op de camping waar wij verbleven, had hij een soort eerste hulp post ingericht. Het werd een vriendschap voor het leven. Helaas is Arse in 2007 komen te overlijden”, vertelt Johanna.

Kuuroord

In leven was Gosarevski directeur van een ziekenhuis in Otesevo. „Het is een ziekenhuis

voor hart- en longpatiënten”, vertelt Kees. „Het ziekenhuis ligt in wat zeg maar het Davos van Macedonië is. Het kuuroord ligt op hoogte en de schone lucht in de bergen is erg goed voor de longpatiënten. Ons ziekenhuis is dus geen

de oorlog probeerden we in contact te komen met Arse en onze andere vrienden in Macedonië, maar dat lukte niet. We hebben vervolgens een brief geschreven met de vraag of het goed met ze ging en wat ze nodig hadden.” De Macedonië

vol hulptransport op touw.

Drugs

„We dachten dat het iets eenmaligs zou zijn”, lacht Kees. In de dertig jaar die sindsdien zijn verstreken, werd er echter elk jaar een transport op touw gezet. Kees Baars zet een Macedonisch douanepetje op als ze vertellen over het vele papierwerk dat met de transporten is gemoeid en hoe moeilijk de douane toch iedere keer weer doet. „Want wat we vervoeren, is gewoon drugs”, weet Johanna. Dankzij hun vele hulptransporten hebben ze patiënten in Prespa, de Betuwe van Macedonië, letterlijk lucht gegeven. Het vele werk wordt in Macedonië zeer gewaardeerd. De Bedumers zijn ontvangen door presidenten, ministers en ambassadeurs en diverse keren onderscheiden. „Dat zijn normaal niet echt de kringen waar we ons in begeven”, lachen de twee, die doorgaan met hun hulp zolang dat noodzakelijk is. Daarbij zijn ze afhankelijk van giften. „Ook verkopen we Macedonische producten als wijn en sieraden, al heeft de coronapandemie ons geen goed gedaan. Veel markten konden daardoor niet doorgaan.” Verder kunnen liefhebbers bij de Bedumers, tegen betaling, aanschuiven voor een echte Macedonische maaltijd. „Alle opbrengsten komen ten goede aan het ziekenhuis. Niets blijft aan de strijkstok hangen.” Veel meer informatie is te vinden op luchtvoorprespa.nl.

Bedumers hebben hun hart verpand aan Macedonië

ziekenhuis waar geopereerd wordt en dat is maar goed ook. Het bevindt zich namelijk in een oude hotelvleugel, met de belofte dat er ooit een nieuw ziekenhuis gebouwd zou worden.” De regering van het straatarme land kon deze belofte nooit inlossen.

Balkan-oorlog

Dat kwam onder andere door het uitbreken van de Balkan-oorlog, begin jaren negentig. Met een grote kaart van Macedonië op de keukentafel (Macedonië kwam de oorlog door zonder een schot te lossen) volgt een interessante geschiedenis over de spanningen in de Balkan-regio. De oorlog zorgde er echter ook voor dat de Bedumers voor het eerst een hulptransport gingen organiseren. Johanna Baars vertelt: „Na het uitbreken van

sche vrienden waren ontroerd: in tijden van nood leer je je vrienden kennen en de Bedumers bleken echter vrienden. Gosarevski bleek zelf niets nodig te hebben, maar had wel een opmerkelijk verzoek. „Zijn ziekenhuis had door de economische crisis als gevolg van de oorlog een groot tekort aan medicijnen. Hij vroeg ons of we medicatie konden regelen voor de tientallen patiënten”, vertelt Johanna. „Dat moet hem heel veel moeite hebben gekost om dat te vragen. Macedoniërs zijn geen vragers, als je begrijpt wat ik bedoel. Zelfs als ze niets hebben, geven ze. Arse moet dus echt een hoge drempel over om zo'n verzoek te doen, maar dat geeft meteen aan hoe hoog de nood is.” De Bedumers zetten met hulp van de plaatselijke huisarts en de apotheek een succes-

■ De Bedumers op bezoek bij de Nederlandse ambassade, met een mand vol appels uit Prespa.